

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

8.3.2.1./16/I/002

Nacionāla un starptautiska mēroga pasākumu īstenošana izglītojamo talantu attīstībai

Strūgu iela 4, Rīga, LV-1003, tālr. 67350966, e-pasts: info@832.visc.gov.lv

Vēstures valsts 25.olimpiādes aktualitātes

Šogad pirmo reizi olimpiādes 2. posms – novada, pilsētas vai novadu apvienības olimpiāde gan pamatskolas, gan vidusskolas klašu skolēniem notiks **pārraudzītā tiešsaistes režīmā** 2019. gada 11. janvārī plkst.10:00, izmantojot olimpiādes tīmekļa vietni. Būtiska izmaiņa šogad ir arī olimpiādes **dalībnieku klases piederības ierobežojuma atcelšana**, t.i., olimpiādē var piedalīties ikviens skolēns, neatkarīgi no tā, kurā klasē viņš šogad mācās; visi dalībnieki tiek vērtēti tikai divos līmeņos – pamatizglītības un vidējās izglītības līmenī. Informācija par vēstures valsts 25. olimpiādi pieejama Valsts izglītības satura centra mājaslapā sadaļā Mācību priekšmetu olimpiāžu organizēšanas kārtība (<https://visc.gov.lv/vispizglitiba/olimpiades/kartiba.shtml>).

Pārmaiņu nepieciešamība

VISC mērķis ir veidot olimpiādi mūsdienu jauniešu vajadzībām. VISC ir pieņēmis lēmumu ar šo mācību gadu pāriet uz tiešsaistes olimpiādi arī vēsturē, lai pēc iespējas plašam dalībnieku lokam radītu iespēju piedalīties olimpiādēs, tādējādi gan ļaujot pārbaudīt savas zināšanas un prasmes, gan arī veicinot skolēnu interesi un motivāciju mācīties patstāvīgi gatavošanās laikā.

Jau vairākus gadus ir diskutēts par izmaiņām olimpiāžu norisē – par pāreju novadu posmā no klātienē olimpiādes uz attālinātu tiešsaistes formu. Vairāku mācību priekšmetu olimpiādēs šī pāreja jau ir notikusi; iepriekšējā mācību gadā Valsts izglītības satura centrs šādu tiešsaistes formu ieviesa arī latviešu valodas olimpiādes norisē. Prakse apliecina, ka tiešsaistē īstenotajās olimpiādēs piedalās aizvien lielāks dalībnieku skaits. VISC plāno, ka šogad vēstures olimpiādē varētu piedalīties ap 1000 dalībniekiem.

Sabiedrības iesaiste

Olimpiādes norise tiešsaistē rada būtiskus izaicinājumus: 1) kā piedāvāt skolēniem jēgpilnus uzdevumus, kas prasa ne tikai faktu zināšanas, bet ļauj apliecināt arī prasmes. 2) kā efektīvi iesaistīt vērtēšanās un vērtējumu apstiprināšanā skolotājus. Tādēļ olimpiādes satura veidošanā VISC šogad iesaistījis jaunu komandu, kas aptver vēsturniekus ar pedagoga pieredzi.

Šis ir pirmās pieredzes gūšanas gads; pirms olimpiādes 2. posma gan skolotāji, gan skolēni varēs iepazīties ar olimpiādes e-vidi un uzdevumu veidiem. VISC cer uz **plašu vēstures skolotāju iesaisti** olimpiādes norisē: atgriezenisko saiti par olimpiāžu saturu, ieteikumiem uzdevumu veidošanā un dalību vērtēšanas procesā.

Olimpiādes saturs

Pamatskolas olimpiādes temats ir „**Dzīvesveida izmaiņas 20. gadsimta laikā Latvijā**”. Olimpiādes uzdevumos uzsvars likts uz saimniecību (arī industrializācijas procesiem un patēriņu), vidi (ekoloģija), iedzīvotāju demogrāfiju, arhitektūru un mākslu, kā arī svētkiem un svinēšanu. Atšķirībā no iepriekšējiem gadiem olimpiādes saturs hronoloģiski aptvers visu 20. gadsimtu.

Olimpiādes temats vidusskolas skolēniem ir „**Dzīve Latvijas PSR 1940-1991**”. Tas ietver gan politisko režīmu un tā izmaiņas, gan plānveida ekonomiku un dzīvi patērīga preču deficīta apstākļos, gan kultūras dzīvi, dažādas subkultūras un interešu grupas. Plānots uzsvaru likt uz vēstures avotu analīzes uzdevumiem, izmantojot gan tekstus (tostarp valsts iestāžu dokumentus, atmiņas, dzeju, anekdotes), gan vizuālus avotus (tostarp plakātus, karikatūras un fotogrāfijas).

Atbalsts skolēnu sagatavošanā olimpiādei

Vēstures skolotājiem VISC piedāvā vienas dienas **lekciju kursu** par valsts olimpiādes (vidusskolas skolēniem) tēmu "Dzīve padomju Latvijā". Kursi sadarībā ar Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultāti notiks 2018. gada 25. oktobrī. Sīkāka informācija šeit: https://visc.gov.lv/visc/projekti/esf_8321.shtml

2018. gada 20. novembrī notiks **tiešsaistes olimpiādes izmēģinājums** (pilotprojekts). Tā laikā skolēni varēs pieslēgties olimpiādes e-videi skolas.lu.lv un pildīt treniņu uzdevumus, kas būs līdzīgi kā vēstures valsts 2. posma uzdevumi. Pēc šī izmēģinājuma vēstures skolotāji tiks aicināti vērtēt skolēnu olimpiādes izmēģinājuma darbus tiešsaistes sistēmā. Skolas pilotprojektam varēs pieteikties pilsētu/novadu atbildīgajām personām pēc pieteikšanās izsludināšanas.

Olimpiādes darbu vērtēšana

Olimpiādes darbu vērtēšana tiek organizēta tāpat kā līdz šim:

1) Pirmā posma uzdevumus veido un atbildes vērtē izglītības iestādes žūrijas komisija.

2) Otrā posma uzdevumus veido valsts olimpiādes darba grupa un vērtē žūrijas komisija, kuras sastāvā ir vēstures skolotāji no tām izglītības iestādēm, kuru skolēni piedalās olimpiādē. Tāpat kā līdz šim, daļa olimpiādes uzdevumu būs slēgta tipa (testveida uzdevumi, kuros jāizvēlas pareizā atbilde), bet daļa uzdevumu - atvērta tipa (atbilde rakstāma brīvā formā). Slēgtā tipa jautājumi tiks vērtēti automātiski. Atvērta tipa jautājumus atbilstoši vērtēšanas vadlīnijās norādītiem kritērijiem vērtēs skolotāji. Vērtēšanai skolotāji elektroniski saņems cita novada vai pilsētas olimpiādes dalībnieku atbildes bez norādes uz autoru, vērtēšana tiks veikta tajā pašā LU e-vidē, kurā skolēni pilda olimpiādes uzdevumus. Vērtēšana notiks ierobežotu laiku, bet to varēs veikt no jebkura datora, arī mājās vai savā skolā. Sīkāka tehniskā informācija par reģistrēšanos sistēmā un sistēmas lietošanu sekos novembrī.

3) Trešā posma uzdevumus veido valsts olimpiādes darba grupa un vērtē valsts olimpiādes žūrija.

Tiešsaistes olimpiādes norise

Tā kā vēstures skolotājiem trūkst pieredzes, kā noorganizēt olimpiādi vienlaicīgi gan pamatskolai, gan vidusskolai, tas var radīt bažas. VISC lūdz ņemt vērā, ka šāda pieredze ir uzkrāta citu mācību priekšmetu olimpiādēs, kas jau vairākus gadus veiksmīgi spējušas nodrošināt vienlaicīgu dalību vairāk kā 2000 dalībnieku. Piemēram, pagājušajā gadā Fizikas valsts 68. olimpiādes 2. posma tiešsaistes olimpiādē piedalījās 2445 9.-12. klašu izglītojamie.

Papildus informācija

Tā kā šogad ir daudz atšķirību gan olimpiādes norisē, gan saturā, paredzam, ka skolotājiem radīsies dažādi jautājumi. Par olimpiādes saturu lūdzam sazināties ar Vēstures skolotāju biedrības olimpiāžu darba grupas vadītāju Danuti Grīnfeldi (danute.grinfelde@gmail.com, 29184594), bet par olimpiādes norisi ar ESF projekta “Nacionāla un starptautiska mēroga pasākumu īstenošana izglītojamo talantu attīstībai” aktivitātes koordinatori mācību olimpiāžu nodrošināšanas jomā Sintiju Biruli (sintija.birule@832.visc.gov.lv, 60001641).